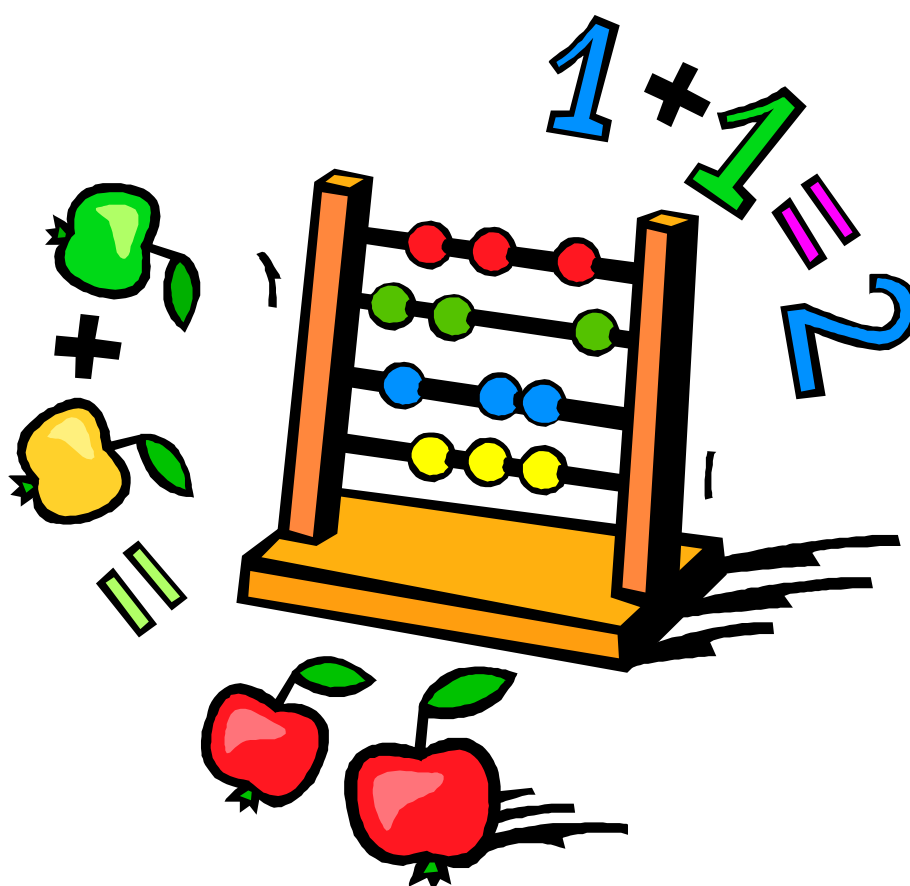

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Barevná škola“

Základní škola sgt. Johna C. Kluttze a Mateřská škola
Kovářská, okres Chomutov

1. Identifikační údaje

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Barevná škola“

Předkladatel:

Název školy Základní škola sgt.Johna C. Kluttze a
Mateřská škola Kovářská

Adresa ,kontakty náměstí Jana Švermy 445,431 86 Kovářská,
okres Chomutov
tel. 474 396 123
E-mail : skola@kovarska.cz
www.kovarska.cz

Ředitel školy: Mgr. Rudolf Vojtěch
Koordinátor ŠVP: Mgr. Marie Kůrková

Zařazení do sítě škol
IZO
RED-IZO
IČO

129 592
600 077 501
47 79 56 38

Zřizovatel: obec Kovářská
náměstí Jana Švermy 64
431 86 Kovářská, okres Chomutov

kontakty. Tel. 474 396 180
fax 476 396 180
E-mail : starosta@kovarska.cz
www.kovarska.cz

Platnost dokumentu od: 1. září 2007

Datum:

podpis ředitele

razítko školy

2.Charakteristika školy

Název(od roku 1994)nese škola po sgt.J.C.Kluttzovi,americkém letci, který se v průběhu letecké bitvy nad Kovářskou 11.9.1944 zřítíl na budovu školy.

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola sgt.Johna C. Kluttze a MŠ Kovářská je úplná vesnická škola s devíti postupnými ročníky.Škola poskytuje vzdělání cca 110 žákům.V každém ročníku je jedna třída. Škola se nachází v horské oblasti a je spádovou školou pro okolní obce (Měděnec,České Hamry,Háje,Nové Zvolání). Sídlí v jedné budově, kde je umístěna základní škola, školní družina a školní jídelna. Mateřská škola sídlí v samostatné budově.

Vybavení školy

Materiální, prostorové, technické, hygienické

Výuka probíhá v 9 kmenových třídách a v 5 odborných učebnách(počítačová učebna,učebna chemie a fyziky, učebna zeměpisu a přírodopisu, dílna na pracovní výchovu, keramická dílna). Školní knihovna je umístěna v budově základní školy.

K pohybovým aktivitám využívají žáci tělocvičnu a hřiště. Na pracovní činnosti slouží multifunkční učebna. Pro veřejná vystoupení, výstavy prací žáků a školní jarmarky používá škola prostorný sál. Třídy a chodby jsou prostorné a světlé. Jsou rozmístěné do dvou podlaží. Dvě oddělení školní družiny využívají pro svoji činnost oddělené prostory základní školy. Škola nemá bezbariérový přístup. Na vzhledu školy se ve velké míře podílejí také žáci a učitelé. Interiér je vyzdoben žákovskými pracemi a působí optimisticky. Škola je dobře vybavena učebnicemi a pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový softwar. Učebnice a softwar jsou průběžně doplňovány o nové. Pro výuku ICT(Informační a komunikační technologie) a dalších předmětů je určena učebna výpočetní techniky s připojením k internetu (11 ks počítačů, laserová tiskárna, scanner, notebook). Do budoucna je cílem připojení k internetové síti v každé učebně a ve sborovně. Nedostačující je vybavení projekční technikou (interaktivní tabule s datavideoprojektorem, zpětné projektoř). Škola pociťuje nedostatek peněz na nákup a obnovu učebních pomůcek.

Hygienické zázemí je na standardní úrovni. Pro dodržování pitného režimu žáků i pracovníků slouží nápojový automat.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 10 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny. Spojují se v něm mladí i zkušení pedagogové. Ve sboru je pouze jeden muž. Pedagogický sbor je stálý. Ve sboru jsou pedagogové, kteří absolvovali kurzy pro dyslektickou a logopedickou péči, zejména na 1. stupni. Téměř všichni učitelé prošli úrovní Z ve školení práce na počítači a přibližně polovina prošla úrovní P. Cílem je rutinní práce na počítači a využívání počítačů při výuce. Učitelé se účastní různých vzdělávacích akcí ke zvyšování kvalifikace. Ve škole pracuje poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných situacích a mají základní kurz první pomoci.

2.3. Charakteristika žáků

Většina žáků je z obce. Část tvoří i žáci dojíždějící z okolních vesnic. V 5.ročníku někteří žáci odcházejí na víceletá gymnázia. 6.-9. ročník je tak ochuzen o nejtalentovanější žáky. V posledních letech se ve škole vzdělávají i žáci cizích státních příslušníků (Vietnamci). V základní škole je skupina žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vývojovými poruchami učení nebo chování.

Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení Pedagogicko psychologické poradny vlastní individuálně vzdělávací plán, který je aktualizován a doplňován.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Metodou, na niž se klade v poslední době zvýšený důraz, je projektové vyučování. Žák si nejlépe zapamatuje učivo, které zapadá do celku, spojuje poznatky více předmětů a vede žáky k praktickému využití získaných vědomostí.

Úkolem žáků je během několika měsíců zpracovat samostatně vybrané téma. To pak zveřejní na plakátech na chodbách školy. Projekty jsou většinou popisné, méně výzkumné.

Pořádáme také ozdravné pobyty v zahraničí, lyžařské kurzy, třídní kolektivy vyjíždějí na exkurze.

Škola již několik let spolupracuje se školou v bavorském Gunzenhausenu a saském Lauteru. Předmětem jsou vzájemné návštěvy, dopisování a další akce.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách (žáci mohou být přítomni jednání rodičů s učitelem), případně jindy po vzájemné dohodě. Rodiče jsou o činnosti školy informováni také prostřednictvím webových stránek. Školní družina pořádá Den otevřených dveří. Dobrá komunikace je jedním z cílů školy.

Na základě nového školského zákona byla zřízena Školská rada, v níž školu zastupují dva pedagogičtí pracovníci.

Škola spolupracuje úzce s Obecním úřadem Kovářská, s Pedagogicko psychologickou poradnou Chomutov, s Leteckým muzeem Kovářská, Obecní knihovnou a Střediskem volného času.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Na utváření klíčových kompetencí se podílí 9 vzdělávacích oblastí s jednotlivými vzdělávacími obory. Realizace výuky v základní škole probíhá v konkrétních vyučovacích předmětech, které respektují cílová zaměření, očekávané kompetence a učivo všech vzdělávacích oborů.

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- pro budoucí život v Evropské unii je nezbytně nutné výrazně posílit výuku cizích jazyků, nedílnou součástí jsou výměnné pobyty a akce s partnerskými školami
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu

- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- chceme podporovat i žáky s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- chceme provádět rozumnou integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učení a poruchami učení přímo ve třídách základní školy
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro rozvoj. Z metod práce u těchto dětí chceme preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního a okresního charakteru
- škola se bude snažit vytvořit bezpečné klima pro žáky, rodiče i učitele, kde existuje vzájemná důvěra a respekt
- škola nabízí prostor pro další aktivity žáků po ukončení výuky, žáci mají možnost se přihlásit do různých zájmových kroužků (jako prevence patologických jevů) a školní družiny, která rovněž organizuje různé odpolední akce.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a schopnosti řešit problémy.

Vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a respektovat práci a úspěchy vlastní i jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Vytvářet u žáků pozitivní city v chování, rozvíjet citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě.

Učit žáky chránit své zdraví a být za ně zodpovědný.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a jejich kulturám

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě. V našem Školním vzdělávacím programu jsou výchovné a vzdělávací strategie formulovány společně pro více klíčových kompetencí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit strategie učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání (KOMPETENCE K UČENÍ, KOMUNIKATIVNÍ, SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ)	<ul style="list-style-type: none"> v učení klást důraz na čtení s porozuměním textu, práci s textem, vyhledávání informací na internetu, v encyklopediích, spolupráci s místní knihovnou žáky vést k sebehodnocení, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry pro uplatnění v životě na základě diskuze a týmové práce uvádět věci do souvislosti a vytvářet komplexnější pohled na vztahy mezi jevy rozvíjet komunikační dovednosti organizovat vhodné exkurze, besedy atd. motivující žáky k celoživotnímu vzdělávání volit vhodné metody a strategie pro efektivní a aktivní metody učení
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ, PRACOVNÍ, K UČENÍ)	<ul style="list-style-type: none"> řešit problémové úlohy z praktického života zapojovat žáky do soutěží podle intelektových předpokladů přecházet od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám, poznatky žákům nepředkládat v hotové podobě uplatňovat základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce, logické uvažování)
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci (KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ, SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ)	<ul style="list-style-type: none"> vést žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu vyjadřovat se k danému problému, respektovat názory druhých dodržovat prostor pro komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků) dodržovat etiku komunikace vést žáky, aby vyjadřovali své názory a myšlenky v logickém sledu umět obhajovat svou práci, vhodně argumentovat
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých (KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ, KOMUNIKATIVNÍ)	<ul style="list-style-type: none"> učit žáky základům kooperace (spolupráce) a týmové práce (střídání rolí ve skupině) umět naslouchat druhým lidem s porozuměním a vhodně na ně reagovat účinně se zapojovat do diskuze organizovat netradiční způsoby výuky
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti (KOMPETENCE OBČANSKÁ, SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ)	<ul style="list-style-type: none"> učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za své rozhodnutí nezaměňovat demokracii a svobodu za anarchii, vhodnou formou prosazovat své zájmy vést žáky k vytváření pravidel práce společně s pedagogy chápat principy společenských norem, respektovat individualitu jedinců
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve vlastním citovém životě a v citových vztazích (i v období dospívání) klást důraz na prožitek při vyučování ČJ, MA, Př, estetických výchovách upevňovat dobré mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi učit ohleduplnému a citlivému vztahu k přírodě, lidem, kulturním a etickým hodnotám

(KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ, OBČANSKÁ)	<ul style="list-style-type: none"> • pěstovat vztah k rodnému místu, regionu, kraji
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný (KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ, OBČANSKÁ)	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat nátlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému a hrubému zacházení • chovat se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, • dbát na čistotu prostředí školy, organizovat denní režim ve prospěch žáků (časově a obsahově) • učit žáky podílet se na vytváření esteticky podnětného a zdravého prostředí ve škole • vyvíjet pohybové a relaxační aktivity pro žáky • aktivně zapojovat žáky do protidrogového programu
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi (KOMPETENCE OBČANSKÁ, SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ, KOMUNIKATIVNÍ)	<ul style="list-style-type: none"> • být ohleduplný vůči starým a nemocným lidem (domov důchodců,) • pomáhat žákům se specifickými poruchami učení nebo zdravotními problémy • porozumět odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur (multikulturní výchova - Romové), rozvíjení schopnosti empatie (vcítění se do někomu) • zabezpečit fungování demokracie v osobním životě, ve škole i ve společnosti • stanovovat hranice a limity práv
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (KOMPETENCE PRACOVNÍ A OBČANSKÁ)	<ul style="list-style-type: none"> • vytvářet harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace • využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost • organizovat svou vlastní práci s ohledem na bezpečnost, zdraví své i druhých • organizovat svůj volný čas

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky se speciálními vzdělávacími potřebami(žáci se specifickými poruchami učení)

Žáky s vývojovými poruchami učení posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. S dětmi pracují vyškolení pedagogové. Každý týden probíhá 1 vyučovací hodina pravidelné nápravy v malých skupinách. V případě, že Pedagogicko psychologická poradna doporučí integraci žáka, je vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se se žákem pracuje. V individuálním vzdělávacím plánu uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v Pedagogicko psychologické poradně, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Vzdělávání žáku se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Pokud jsou tito žáci integrováni do běžných tříd, je třeba vycházet z konkrétního zjištění a popisu SVP a možností žáků. Pro vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním je třeba zajistit podmínky

- Uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu žáka
- Uplatňovat princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu
- Zohlednit znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání
- Provádět potřebné změny prostředí (podle možností)
- Spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci, školskými poradenskými zařízeními
- Spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením
- Uplatňovat alternativní formy komunikace
- Umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny žáků patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného. Jsou to žáci u nás žijících menšin nebo žáci přicházející k nám v rámci migrace. U těchto žáků bude nutné věnovat pozornost osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Případně budou pro tyto žáky vypracovány individuální vzdělávací plány.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou. Jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa vědy a techniky). Jsou pověřováni řízením skupin. Na žáky jsou kladeny vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem. Vhodným způsobem jsou zapojováni do činnosti v hodině. Např. v hodině Hudební výchovy mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat apod. Žáci jsou zapojováni do soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu. Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné jejich chování usměrňovat, vést je k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Po dohodě s rodiči zajistit vyšetření v PPP a v případě doporučení vypracovat individuální vzdělávací plán. Tento plán zaměřit na doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů. Začlenění průřezových témat uvádíme pro přehlednost v tabulce.

I. stupeň

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

(OSV)

Osobnostní rozvoj		Předmět, ročník, forma
Rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ▪ cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ▪ dovednosti pro učení a studium 	<ul style="list-style-type: none"> • HV, VV; 1.-5. roč.; INT • M, ČJ, ČS; 1.-5.roč.; INT • NJ; 3.-5.roč.; INT
Sebepoznání a sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo, moje psychika ▪ moje vztahy k druhým lidem ▪ moje učení 	<p>ČS; 2.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ, DV; 1.-5.roč.; INT</p>
Seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle ▪ organizace vlastního času, plánování učení a studia 	<p>TV, 1.-5.roč.; INT</p> <p>ČS; 1.,3.roč.; INT</p>
Psychohygiena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ dobrá organizace času ▪ hledání pomoci při potížích 	<p>ČS; 1.-5.roč.; INT</p>
Kreativita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity 	<p>VV, PV, DV; 1.-5.roč.; INT</p>
Sociální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Poznávání lidí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ▪ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech 	<p>ČS; 1.- 5.roč.; INT</p>
Mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o dobré vztahy ▪ chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ▪ lidská práva ▪ vztahy a naše skupina/třída 	<p>ČS, 1.-5.roč.; INT</p>
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků ▪ cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání ▪ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči,...) ▪ komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) ▪ pravda, lež a předstírání v komunikaci 	<p>DV; 4.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ, 1.-5.roč.; INT</p> <p>DV; 4.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ; 1.-5.roč.; INT</p> <p>ČJ, ČS</p>
Kooperace a kompetice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) 	<p>VV, DV; 3.-5.roč.; INT</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ▪ rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence 	<p>TV; 4.-5.roč.; INT</p> <p>TV; 1.-3.roč.</p>
Morální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémy v mezilidských vztazích ▪ zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů 	ČS; 1.-5.roč.; INT

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA

(VDO)

Téma		Předmět, ročník, forma
Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole 	ČS; 1.-2.roč.; INT
Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) ▪ lidská práva ▪ principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 	<p>ČS; 4.roč.; INT</p> <p>ČS; 5.roč.; INT</p> <p>ČS; 3.-5.roč.; INT VV, HV</p>

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH(VMEGS)

Téma		Předmět, ročník, forma
Evropa a svět nás zajímá	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ▪ místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu ▪ naši sousedé v Evropě ▪ život dětí v jiných zemích ▪ lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 	<p>ČS; 4.-5.roč.; INT</p> <p>VV, HV, PV; 1.-5.roč.; INT</p>
Objevujeme Evropu a svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast a Evropa ▪ státní a evropské symboly 	ČS; 3.-5.roč.; INT

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

(MkV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Kulturní diference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání vlastního kulturního zakotvení 	HV, ČJ, DV, VV, ČS, 3.roč.
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích ▪ uplatňování principu slušného chování ▪ význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti ▪ tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 	<p>ČS; 1.roč.; INT</p> <p>ČS; 2.roč.; INT</p> <p>DV, ČS; 3.roč.; INT</p>

Téma		Předmět, ročník, forma
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy 	všechny předměty, INT
Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa 	HV, VV, ČS, 5.roč.; INT VV, ČS, 3.roč.; INT
Multikulturalita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem ▪ význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání 	ČJ, ČS; 5.roč.; INT NJ, 3.-5.roč.; INT

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

(EV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina 	ČS, 3., 5.roč.; INT
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda, ovzduší, půda ▪ ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ▪ energie, přírodní zdroje 	ČS, 3., 4.roč.; INT ČS, 5.roč.; INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zemědělství a životní prostředí ▪ doprava a životní prostředí ▪ průmysl a životní prostředí ▪ odpady a hospodaření s odpady ▪ ochrana přírody a kulturních památek ▪ změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) 	ČS, 5.roč.; INT ČS, 1.-2.roč.; INT ČS, 5.roč.; INT
Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše obec ▪ prostředí a zdraví 	ČS, 5.roč.; INT ČS, 2.roč.; INT

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

(MV)

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě ▪ identifikování základních orientačních prvků v textu 	ČJ, 4.-5.roč.; INT ČS, 2.roč.; INT
Produktivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Tvorba mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení ▪ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium 	ČJ, DV VV, PV
Práce v realizačním týmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu 	DV, 3.-5.roč.; INT

II. STUPEŇ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

(OSV)

Osobnostní rozvoj		Předmět, ročník, forma
Rozvoj schopností poznávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění ▪ cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ▪ dovednosti pro učení a studium 	OV, 7.ročník, INT
Sebepoznání a sebepojetí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ já jako zdroj informací o sobě ▪ druzí jako zdroj informací o mně ▪ moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty) ▪ co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování ▪ můj vztah ke mně samé/mu ▪ moje vztahy k druhým lidem ▪ moje učení ▪ zdravé a vyrovnané sebepojetí 	OV, 7.ročník, INT OV, ČJ, 7.ročník, INT OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT OV, 7.ročník, INT VZ, VP, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT
Seberegulace a sebeorganizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle ▪ organizace vlastního času, plánování učení a studia ▪ stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení 	OV, 7.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT PV, 6.-9.ročník, INT VP, 8.-9.ročník, INT
Psychohygiena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému ▪ sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích ▪ dobrá organizace času ▪ dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) ▪ hledání pomoci při potížích 	OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT
Kreativita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích 	M, 6.-9. ročník, INT ČJ, 6.-9. ročník, INT VV, 6.-9.ročník, INT PV, 6.-9.ročník, INT
Sociální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Poznávání lidí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ▪ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech ▪ chyby při poznávání lidí 	OV, 6.ročník, INT- prak.cvič. OV, 7.ročník, INT- prak.cvič.
Mezilidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ péče o dobré vztahy ▪ chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ▪ lidská práva jako regulativ vztahů ▪ vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) 	OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT
Komunikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků ▪ cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání ▪ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování) 	ČJ, 6.ročník, INT OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“) ▪ dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů) ▪ komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) ▪ efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace ▪ pravda, lež a předstírání v komunikaci 	<p>ČJ, 9.ročník, INT</p> <p>ČJ, 6.ročník, INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) ▪ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) ▪ rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence 	<p>OV, 7.ročník, INT</p> <p>VZ, 9.ročník, INT</p> <p>VP, 9.ročník, INT</p> <p>• TV, M, ČJ, Z</p> <p>6.-9.roč.,INT</p>
Morální rozvoj		Předmět, ročník, forma
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí ▪ problémy v mezilidských vztazích ▪ zvládnání učebních problémů vázaných na látku předmětů ▪ problémy v seberegulaci 	Všechny předměty v každém ročníku, dle příležitosti
Hodnoty, postoje, praktická etika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ▪ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd. ▪ pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) ▪ dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne 	<p>OV, 7.ročník, INT</p> <p>VZ, 9.ročník, INT</p> <p>•</p>

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

(VDO)

Téma		Předmět, ročník, forma
Občanská společnost a škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole ▪ způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů) ▪ formy participace žáků na životě místní komunity ▪ spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci 	<p>OV, 6.ročník, INT</p> <p>•</p>

Téma		Předmět, ročník, forma
Občan, občanská společnost a stát	<ul style="list-style-type: none"> ▪ občan jako odpovědný člen společnosti(jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) ▪ Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana ▪ úloha občana v demokratické společnosti ▪ základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost) ▪ principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů) 	OV, 7.ročník, INT
Formy participace občanů v politickém životě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby) ▪ obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí 	OV, 7.ročník, INT D, 8.-9.ročník, INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ demokracie jako protiváha diktatury a anarchie ▪ principy demokracie ▪ základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) ▪ význam Ústavy jako základního zákona země ▪ demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti 	OV, 7.ročník, INT • Z, 8., 9.ročník, INT • D, 8.-9.ročník, INT

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH(VMEGS)

Téma		Předmět, ročník, forma
Evropa a svět nás zajímá	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa ▪ místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu ▪ naši sousedé v Evropě ▪ život dětí v jiných zemích ▪ lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy 	ČJ, 6., 7.ročník, INT Z, 7., 8.ročník, INT •
Objevujeme Evropu a svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše vlast a Evropa ▪ evropské krajiny ▪ Evropa a svět ▪ mezinárodní setkávání ▪ státní a evropské symboly ▪ Den Evropy ▪ život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů 	Z, 7., 8.ročník, INT
Jsme Evropané	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kořeny a zdroje evropské civilizace ▪ klíčové mezníky evropské historie ▪ Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování ▪ čtyři svobody a jejich dopad na život jedince ▪ mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže ▪ co Evropu spojuje a co ji rozděluje 	D, 7., 8., 9.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Z, 7.ročník, INT

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

(MkV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Kulturní difference	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti ▪ člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika ▪ poznávání vlastního kulturního zakotvení 	OV, 6.,7.ročník, INT VV, HV, 6.-9. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) ▪ základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě 	Z, 7., 8., 9.ročník, INT
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci ▪ udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost ▪ vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) ▪ předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) ▪ důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích ▪ uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) ▪ tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého 	OV, 6.,7.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT
Lidské vztahy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lidská solidarita, osobní příspěvi k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy ▪ význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti 	OV, 6.,7.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT
Etnický původ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rovnocennost všech etnických skupin a kultur ▪ odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost ▪ postavení národnostních menšin ▪ různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa ▪ projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku 	OV, 7.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT D, 6.-9.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti 	Z, 8.ročník, INT
Multi-kulturalita	<ul style="list-style-type: none"> ▪ multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti ▪ multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování 	Z, 9.ročník, INT D, 9.ročník, INT VV, HV, 6.-9. ročník
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost ▪ naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem 	ČJ, 6.ročník, INT
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání 	NJ, 6.-9.ročník, INT
Princip sociálního smíru a solidarity	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odpovědnost a příspěvi každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám ▪ nekonfliktní život v multikulturní společnosti ▪ aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin ▪ otázka lidských práv, základní dokumenty 	OV, 6.ročník, INT OV, 7.ročník, INT

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

(EV)

Téma		Předmět, ročník, forma
Ekosystémy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa) ▪ pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) ▪ vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) ▪ moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) ▪ lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) ▪ kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) 	<p>Z, 9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT D, 6.-9.ročník, INT</p>
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení) ▪ ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás) ▪ půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině) ▪ ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů) ▪ ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás) 	<p>Z, 6.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.ročník, INT</p>
Základní podmínky života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) 	<p>Z, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky) 	<p>F, 9.ročník, INT Z, 9.ročník, INT</p>
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství ▪ doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) ▪ průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) ▪ odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny) 	<p>Z, 8.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT PV, 6.-9.ročník, INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti) 	<p>OV, 6.ročník, INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy) ▪ ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV ▪ dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) 	<p>Z, 9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT TV, 6.-9.ročník, INT Př, 9.ročník, Projekt</p>

Téma		Předmět, ročník, forma
Vztah člověka k prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé) ▪ náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) ▪ aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace) ▪ prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) ▪ nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) 	<p>OV, 6.ročník, INT</p> <p>OV, 7.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT</p> <p>Z, 8.ročník, Projekt</p> <p>ČZ, 8.ročník, INT Ch, 8.ročník, INT</p> <p>Z, 9.ročník, INT</p>

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

(MV)

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě ▪ rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných ▪ hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů) 	<p>ČJ, 8.-9.ročník, INT Inf, 6.-9.ročník, INT Z, VZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením ▪ chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel ▪ identifikování základních orientačních prvků v textu 	<p>ČZ, 8.ročník, INT ČJ, 6.ročník, INT</p>
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	<ul style="list-style-type: none"> ▪ různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce ▪ rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem ▪ identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě) ▪ hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality) ▪ vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje) ▪ identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá 	<p>ČJ, 8.-9.ročník, INT</p> <p>Inf, 6.-9.ročník, INT VZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT Z, 9.ročník, INT Př, 9.ročník, INT ČZ, 8.ročník, INT Ch, 8.-9.ročník, INT</p>
Stavba mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ příklady pravidelnosti v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií) ▪ principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost) ▪ příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající) 	<p>ČJ, 8.-9.ročník, INT</p> <p>VZ, 9.ročník, INT OV, 6.ročník, INT</p>
Vnímání autora mediálních sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení ▪ výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci ▪ prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu 	<p>ČJ, 8.-9.ročník, INT</p>

Receptivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Fungování a vliv médií ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizace a postavení médií ve společnosti ▪ faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování ▪ způsoby financování médií a jejich dopady ▪ vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy ▪ role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování ▪ role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam) ▪ vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ▪ role médií v politických změnách 	OV, 7.ročník, INT
Produktivní činnosti		Předmět, ročník, forma
Tvorba mediálního sdělení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení ▪ tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium ▪ technologické možnosti a jejich omezení 	ČJ, 9.ročník, INT Inf, 8.-9.ročník, INT
Práce v realizačním týmu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média ▪ utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu ▪ stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti ▪ faktory ovlivňující práci v týmu ▪ pravidelnost mediální produkce 	ČJ, 9.ročník, Projekt Inf, 8.-9.ročník, Projekt